

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Marttayhdistysten liitto ry kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä valmistelun tiedottamisesta, joka on saavuttanut myös pienet koulutuksen järjestäjät hyvin ja haluaa lausua seuraavaa hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Kokeiluluvan saaville koulutuksen järjestäjille avautuu hyvä mahdollisuus ja kattavat keinot kehittää omaa toimintaansa vastaamaan toiminta-alueensa koulutuksen kysyntään. Järjestämislupien vapautuessa myös pienellä koulutuksen järjestäjällä on mahdollisuus tarjota laajemmin työelämän tarvitsemaa tutkinto-, osatutkinto- tai tutkinnon osaa pienemmän kokonaisuuden koulutusta pohjautuen koulutuksen järjestäjän profiiliin, osaamiseen ja resursseihin, mikäli se pääsee mukaan kokeiluun.

Marttayhdistysten liitto ry kokee kuitenkin huolta siitä, että kokeiluluvan ulkopuolelle jäänyt koulutuksen järjestäjä joutuu eriarvoiseen asemaan. Vaikutukset alueelliseen koulutuksen järjestämiseen voivat olla huomattavia, koska kokeiluvan ulkopuolelle jäämisellä on todennäköisesti merkittävä vaikutus koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärään. Marttayhdistysten liitto ry esittääkin, että kaikki koulutuksen järjestäjät saisivat vapaammin järjestämislupia, ei ainoastaan kokeiluun valitut koulutuksen järjestäjät.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Marttayhdistysten liitto ry:lle ei ole selvinnyt, miten opiskelijan lähtötasokertoimessa huomioidaan maahanmuuttajataustaiset opiskelijat, joilla ei ole mitään huomioon otettavaa perusasteen vastaavaa koulutusta, suomalaisen perusopetuksen päättötodistuksesta puhumattakaan. Marttayhdistysten liitto ry rohkenee pitkään kokemukseensa perustuen väittää, että erityisesti maahanmuuttajille soveltuvilla aloilla hakeutuvilla henkilöillä on usein heikko suomen kielen taito ja

mahdollisesti myös muita haasteita oppimisessa, jotka vaativat mm. erityiseen tukeen liittyviä resursseja. Marttayhdistysten liitto ry odottaa, että maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden lähtötaso huomioidaan koulutuksen järjestäjälle oikeudenmukaisella tavalla.

Marttayhdistysten liitto ry kantaa huolta pienten koulutuksen järjestäjien toimintaedellytysten jatkumisesta. Palautteiden perusteella monet pienet koulutuksen järjestäjät toimivat laadukkaasti. Niiden tarjoamat oppimisympäristöt soveltuvat hyvin opiskelijoille, myös heille, joilla on tarvetta erityiseen tukeen tai jotka muusta syystä kokevat pienemmän oppilaitoksen olevan heille soveltuvampi oppimisympäristö. Esimerkiksi pienessä oppilaitoksessa on mahdollista havaita nopeasti erityisen tuen tarpeet. Marttayhdistysten liitto ry toivoo painokkaasti, että erilaisten koulutuksen järjestäjien toimintaedellytykset turvataan.

Marttayhdistysten liitto ry toteaa, että opiskelijamaksujen perimisen päättyminen kohtelee koulutuksen järjestäjiä tasa-arvoisemmin kuin nykyinen malli. Matalapalkkaisilla aloilla opiskelijalla ei ole mahdollisuutta maksaa kuin nimellinen opiskelijamaksu, jolla ei ole käytännössä mitään merkitystä koulutuksen järjestäjän taloudelle.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Marttayhdistysten liitto ry toivoo, että kehitettyjä hyviä OPVA-opintomalleja pystytään hyödyntämään myös uudistuksen jälkeen.

Tilaukoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

-

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

-

Kallinen Sannamari
Marttayhdistysten liitto ry